

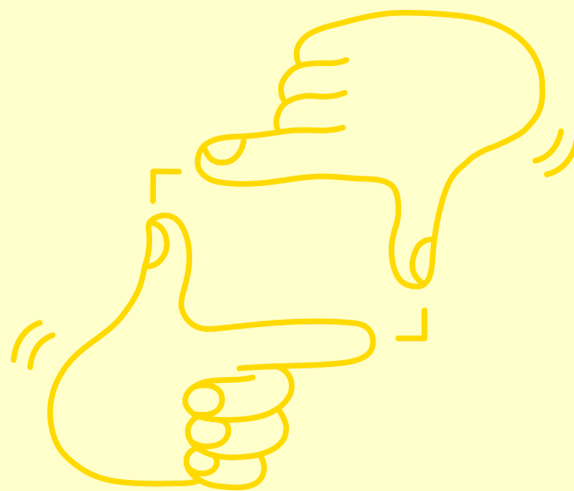
UNGE LAVET FILM TIL UNGE
OM UNGDOMSFILM, REPRÆSENTATION
OG SPEJLING

UDSKOLING

Hvad er ungdomsfilm egentlig for en størrelse? Og hvilken forskel gør det om det er unge eller gamle der laver dem? På BUSTER mener vi at en god ungdomsfilm skal ville sin målgruppe noget, men også at den skal lytter til sin målgruppe! Ungdommen er i konstant udvikling, sprængfuld af fede ideer, stærke følelser, vigtige spørgsmål og værdier som trænger til at blive hørt og støttet. Derfor har vi samlet en perlerække af ungdomsfilm som er skabt af unge filmskabere. Det er nogle rå og rørende film, som tager ungdomslivet seriøst og som rammer en nerve, måske bedre end de voksne professionelle filmskabere kan det...? Med dette materiale er det elever der er eksperterne, hvilke film kender de? Hvordan oplever de at ungdommen typisk fremstilles på film og tv?

Hvilke film og serier kan de bedst lide?

og hvordan ville de se ud hvis det var dem selv der skulle bestemme historierne?

I dette materiale:

Lærervejledning: om Buster, formål og kompetencemål, om undervisningsforløbet, metode, indhold m. beskrivelser af hver øvelse.

Øvelsesark til eleverne: inddelt i FØR FILMEN, I BIOGRAFEN, EFTER FILMEN

VEJLEDNING TIL LÆREREN

Buster filmfestival og undervisning

BUSTER er Danmarks største filmfestival for børn og unge i alderen 3-16 år. 14 dage hvert efterår screener festivalen sjove, vilde og øjenåbnende film, spil og tv-serier fra hele verden og inviterer indenfor til workshops, dialog og unikke oplevelser i mediernes univers. I alt afholdes 300+ arrangementer i biografteatre, kulturhuse og på institutioner i København og rundt i hele landet.

På BUSTER arbejder vi med at ruste børn og unge til et liv på de digitale medier. Vi inspirerer dem til at gå kreativt og reflekteret til filmmediet og kuraterer medieindhold, som algoritmerne ikke har fantasi til at finde. Vi viser de film, man ikke lige finder på youtube og som ikke altid følger tidens smag for hurtige og letfordøjelige formater eller emner. Film som åbner døren til andre verdener, virkeligheder og måder at leve på. På BUSTER engagerer vi det unge publikum som medskabere af festivalen og inviterer influencere, gamere og skoleklasser med ind i vores program for at tage en reflekteret snak om, hvad billedmediet kan og skal. At være på BUSTER er både at blive underholdt og få fyldt øjnene med et væld af farver, ansigter og former, og at lære at forstå og afkode filmens sprog og forholde sig til vigtige faglige emner gennem fiktion eller dokumentar. Derfor kombinerer vi alle vores filmpakker med undervisningsmaterialer, som gør dig i stand til at bruge filmen i et længere forløb - både før, under og efter visningen.

Formål og undervisningsforløb

I arbejdet med materialet vil I berøre en lang række af de færdigheds- og vidensmål, som Fælles Mål for faget dansk opstiller. Kort fortalt arbejder eleverne i størstedelen af forløbet særligt med fortolkning, analyse og kommunikation. Med udgangspunkt i Fælles Mål kan man pege på, at eleverne arbejder inden for følgende kompetenceområder:

- **Kompetencemålet for fortolkning på 7.- 9. klassetrin.** Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster.
- **Kompetencemålet for kommunikation på 7.- 9. klassetrin.** Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer.

Tæt på undervisningsforløbet

Materialet er inddelt i tre dele med ark til eleverne:

- **FØR FILMEN** (1 ark) som starter forløbet om ungdomsfilm- og serier op.
- **I BIOGRAFEN** (1 ark) som klæder eleverne på til filmvisningen.
- **EFTER FILMEN** (1 ark) til at samle op efter jeres biografbesøg.

Du kan alt efter niveau og antal vurdere, om du vil lave øvelserne fælles i klassen eller i grupper, ligesom du selv kan vælge hvilke øvelser, du vil bruge.

Før forløbet skal du printe arkene til eleverne.

Metode

BUSTER filmfestival vil aktivere børns læring gennem stærke fortællinger og visuelle udtryk i filmens verden. Til BUSTERS filmvisninger bliver eleverne præsenteret for den visuelle fremstillingsform ('andre æstetiske tekster') og de mange muligheder for indlevelse og fortolkning, som findes i levende billeder. På BUSTER er filmen en kollektiv oplevelse, som kan danne grundlag for vigtige kollektive samtaler i og uden for klassens rum. Dette er imidlertid kun den ene del af et forløb på BUSTER. Derfor veksler dette materiale mellem oplevelse, fortolkning og fremstilling. Vi læner os her op ad forskningschef ved University College Lillebælt Thomas Illum Hansens skelnen mellem 'oplevelse' og 'erfaring' i forbindelse med det didaktiske sprog (Fælles mål og midler. Læremidler og læreplaner i teori og praksis). Mens oplevelsen af den sanselige repræsentationsform lagres ubemærket i hukommelsen og udgør det, han kalder en 'tavs og implicit viden', er erfaringen det, der sker, når oplevelser bliver bearbejdet i genkendelige former og kategorier. Der skal med andre ord sættes sprog, billeder og figurer på den umiddelbare oplevelse af filmen. Elevernes egen produktive fremstilling kan være med til at danne bro mellem disse to. Her mener vi fremstilling i sin bredeste forstand - ikke kun som film, men også tegning, fortælling, dramatisering m.m. På den måde er BUSTERS læringsmaterialer mere procesorienterede end produktorienterede. Men fremstilling kommer ikke af sig selv. Derfor er elevernes fremstilling faciliteret af benspænd, skriveordrer, lege og andre didaktiske greb, som sikrer en struktureret ramme til fri udfoldelse.

Indhold

Dette undervisningsmateriale er opdelt i arbejdsopgaver og øvelser i tre ark: før, under og efter filmen. I det følgende gennemgår vi øvelserne i de tre ark, samt hvor lang tid, der skal sættes af til dem, og din rolle som lærer:

ARK 1: FØR FILMEN (1x45)

Tal indledende med eleverne om at undervisningsforløbet handler om ungdoms-indhold på film og tv og hvad der er særligt ved denne slags indhold. Læg op til en indledende diskussion om hvorvidt det er dem, der er unge selv, som bedst forstår at fortælle til ungdommen eller om der er fordele ved at kunne fortælle en historie retrospektivt med voksne øjne.

Du kan med fordel læse Filmcentralens tekster om [ungdomsfilm](#) og [genrefilm](#) som baggrundsviden til øvelserne i dette forløb. Det samme gælder for teksterne om [karakterer](#), [replikker](#), [rekvisitter](#), [locations](#) og [konflikt](#)

Hvilke ungdomsfilm og serier kender I? (20 min.)

Sæt eleverne sammen med deres sidemakker og få dem i gang med en brainstorm over alle de ungdomsfilm og -serier de kan komme i tanke om. Det må gerne være nogle de selv kan lide. Meningen med denne øvelse er at samle en fælles referenceramme af eksempler på ungdomsfilm og -serier til det videre arbejde, hvor eleverne skal identificere nogle karakteristika ved ungdomsfilm/-serier.

Efter **5-10 minutters** brainstorm samler I op på klassen **de sidste minutter** og skriver titlerne op på tavlen. Hvis tiden er til det, kan du spørge lidt ind til nogle af filmtitlerne, så alle er med på hvad det er for nogle film og serier. Bl.a. kan der spørges ind til om det er en film eller en serie, hvilket land det er fra, om det er dokumentar eller fiktion, hvornår den er fra, hvor gammel hovedpersonerne er og om de ved noget om instruktøren og holdet bag filmen/serien (fx deres alder).

Find fællestræk (25 min)

Del eleverne ud i grupper på 3-4. De skal nu identificere nogle fællestræk for ungdomsfilm og -serier, med udgangspunkt i den brainstorm I netop har lavet. Forklar dem også at de fællestræk og karakteristika som de bemærker, ikke behøver gå igen i alle titlerne, tværtimod må de gerne blive opmærksomme på forskellige underkategorier inden for film og serier til unge.

Brug **15 min.** til dette.

Formålet med øvelsen er at få eleverne til selv at definere nogle mønstre i de film og serier til unge som de kender og reflektere over hvad det er for noget der gør ungdomsfilm og -serier til ungdomsfilm og -serier.

Saml op på klassen og sørg for, at I får skrevet alle jeres karaktertræk for ungdomsfilm og -serier op på tavlen, I skal nemlig bruge dem igen, når I skal i biografen og se film.

Brug **10 min.** på dette.

ARK 2: I BIOGRAFEN

FOKUS: Det skal I lægge mærke til! (10 min.)

Vi anbefaler, at eleverne får dette ark i slutningen af sidste time inden jeres tur i biografen og medbringer det til visningen. Det er en god idé at finde **10 min.** efter visningen, hvor eleverne lynhurtigt kan skrive deres indtryk fra biografturen ned, mens de har dem i frisk erindring.

Spørgsmålene beder eleverne lægge mærke til hvordan de unge i filmene fremstilles og i hvor høj grad de kan genkende sig selv.

ARK 3: EFTER FILMEN (3x45)

Unge ser film af unge (45 minutter)

Efter visningen samler I på klassen op på de overordnede betragtninger, eleverne gjorde sig i biografen. Fandt eleverne filmen troværdig, repræsentativ, inspirerende? Brug **10 min.** på dette.

Sæt eleverne sammen i grupper på 3-4 og bed dem om at besvare de spørgsmål de får med sig i elevarket. De skal bruge det I har defineret omkring ungdomsfilm til at analysere og fortolke filmene. Brug **20 min.** på dette.

Til sidst samler I op på klassen og hører gruppernes analyser. Brug **15 min.** på dette.

Skriv selv videre (45 minutter)

Nu skal eleven selv fortælle historier ved at bygge videre på den historie I har været i biografen og se. Sæt eleverne sammen i grupper på 3-4 og bed dem finde på og skrive korte synopsis over: enten en to'er til filmen, der tager fat hvor filmen slap; det kan også være en ny version af samme historie, hvor der sker det de synes der burde være sket; eller måske en version set fra en anden karakters perspektiv.

Giv **30 min.** Til dette, hvorefter alle præsenterer deres synopsis for hinanden de sidste **15 min.** i slutningen af timen.

Til sidst samler du op på klassen, og lægger op til en klassediskussion om alt det, de forskellige elever har reflekteret over. Formålet er at få øje på hvilke tematikker eleverne synes er interessante at undersøge i filmen, og hvordan det adskiller sig eller ligner det ungdomsmediebillede som de ellers præsenteres for. Læg derfor gerne op til en snak om, hvordan ungdomsfilm og -serier ville se ud, hvis de selv skulle lave dem. Måske der ville være mere frikvarter-bold med? Eller mere fokus på præstationsangst og lektiehjælp?

Afrunding og diskussion (45 minutter)

Som afrunding på forløbet skal I remse op hvad I har fået ud af at arbejde med ungdomsfilm og -serier.

Bed eleverne læse denne artikel '**Opråb: Jeg savner danske film som unge kan spejle sig i**' inden modulet: <https://soundvenue.com/film/2021/03/opraab-jeg-savner-danske-film-som-unge-kan-spejle-sig-i-443055>

Brug artiklen som udgangspunkt for at tale på klassen om hvad man kan savne, ikke kun i danske, men mange ungdomsfilm, som vi kender. Er eleverne enige med artiklen? Føler de sig set/spejlet i almindelige ungdomsfilm.

Tal om den film I så på BUSTER Filmfestival følger de samme mønstre for ungdomsfilm- og serie som I definerede i sidste modul. Hvordan adskiller de sig? Hvordan minder det om det vi er vant til?

Alt dette kan I bruge de første **20 min.** på.

Som en sidste refleksionsøvelse skal du sætte eleverne sammen med deres sidemakker og få dem til at tale om hvad der føltes anderledes ved den film/serie de så på BUSTER Filmfestival, der kan have noget at gøre med, at filmen er lavet af en person der er tæt i alder på målgruppen, end de film og serier vi er vant til. Var den fx nemmere at spejle sig i, sådan som artiklen efterspørger?

Giv dem **10 min.** til dette og saml til sidst op på klassen de sidste **15 min.** Brug også tiden på at tale om, hvad eleverne vil tage med sig og lægge mærke til næste gang de ser en ungdomsfilm. Tal gerne med dem om de er glade for det udvalg de kender, eller synes de der er nogle ting der skal laves om, nu hvor de har arbejdet med det i lidt tid. Hvad er fordelene ved at være tæt i alder på dem man laver film om og til og hvad er fordelene ved at kunne fortælle en historie retrospektivt med voksne øjne?

ARBEJDSARK TIL ELEVEN

1

FØR FILMEN

I dette forløb skal I arbejde med ungdomsfilm og serier som genre, og finde ud af hvad der gør ungdomsfilm og -serier til ungdomsfilm og -serier.

I skal i biografen og se film som ikke bare er lavet **til** unge men også **af** unge og I skal forholde jer til om dette gør indholdet mere vedkommende og troværdigt.

Til sidst skal I se på hvad I selv kunne finde på at fortælle om, hvis det var jer der skulle lave indhold til andre unge.

HVILKE UNGDOMSFILM OG -SERIER KENDER I?

Som det allerførste i forløbet skal I bruge jeres egen hukommelse og tænke over alle de ungdomsfilm og -serier som I selv kender. Gå sammen med din sidemakker og lav en liste over alt det I kender til. Start gerne med de titler du selv bedst kan lide.

Tænk på de platforme hvor du ser film og tv - har du set noget godt på Netflix eller i biografen? Titlerne du kommer på må komme fra hele verden, og de må også være både af nyere eller ældre dato.

FIND FÆLLESTRÆK

I grupper på 3-4 skal I nu finde frem til nogle typiske træk for ungdomsfilm og -serier. Hvad er det der gør ungdomsindhold til ungdomsindhold? Tag udgangspunkt i de eksempler I har samlet på tavlen og brug spørgsmålene til at sætte tankerne igang.

- Hvilke karakterer er ofte med i ungdomsfilm og serier?
- Hvilke locations er ofte med i ungdomsfilm og serier?
- Hvilke rekvisitter er ofte med i ungdomsfilm og serier?
- Hvilke temaer er ofte med i ungdomsfilm og serier?
- Hvilke konflikter/udfordringer er ofte med i ungdomsfilm og serier?

ARBEJDSARK TIL ELEVEN

2

FOKUS: DET SKAL I LÆGGE MÆRKE TIL!

Når I skal ind og se film i UNGE LÅVER FILM TIL UNGE pakken på Buster Filmfestival, er det en god idé at lægge mærke til hvordan ungdommen repræsenteres i filmene. Kan du genkende eller spejle dig selv i filmene?

- Læg mærke til karakterernes alder, er de ældre eller yngre end dig og dine venner?
- Læg mærke til hvilke miljøer karaktererne færdes i
- Læg mærke til karakterernes interesser
- Læg mærke til karakterernes humor
- Læg mærke til karakterernes stil
- Læg mærke til karakterernes værdier

ARBEJDSARK TIL ELEVEN

3

UNGE SER FILM AF UNGE

De film I har været inde og se er lavet af unge. Nu skal I finde frem til hvad der er særligt ungt, særligt vedkommende, særligt troværdigt eller måske bare særligt godt ved den slags indhold.

I grupper af 3-4, besvar de følgende spørgsmål:

- Hvad ville I sige var filmens temaer?
- Hvordan vil I beskrive filmens vigtigste karakterer og de udfordringer som karakteren står overfor?
- Hvad gjorde filmen for at vi skulle forstå og føle med karaktererne? Tænk evt. på hvad karaktererne sagde og gjorde (eller ikke sagde og ikke gjorde...), brug gerne eksempler!
- Hvilke locations udspillede filmen sig i og hvilken betydning havde disse for fortællingen?
- Var der nogle vigtige rekvisitter i filmen og hvilken betydning havde de for fortællingen?
- Var der nogle af de ting I lagde mærke til i filmen (alder, miljøer, interesser, humor, stil, værdier) som virkede troværdige eller genkendelige?
- Var der elementer i filmen som I synes var særlig ungt? Og tror I en ældre instruktør kunne have formidlet historien på samme måde?

SKRIV SELV VIDERE

I skal nu til at digte videre og selv være dem der skaber ungdoms indhold.

I grupper af 3-4 skal I snakke sammen om en ide til en fortsættelse af den film I lige har set. Det kan være I har lyst til at digte videre, hvor filmen slap? Det kan også være I vil følge en anden karakter fra filmens univers? Eller måske vil I skrive en lignende fortælling, men med andre karakterer? Det er helt op til jer.

Beslut sammen med gruppen hvad jeres historie skal handle om og skriv stikord til, hvad historien skulle indeholde. Tænk både på: Hvem er hovedkaraktererne? Hvad er den centrale konflikt i historien? Hvordan slutter historien / hvad er budskabet?

Alt dette skriver I ned på et papir og præsenterer jeres idé til en videre historie for resten af klassen til sidst.

AFRUNDING OG DISKUSSION

Læs artiklen **'Opråb: Jeg savner danske film som unge kan spejle sig i'** inden modulet:

<https://soundvenue.com/film/2021/03/opraab-jeg-savner-danske-film-som-unge-kan-spejle-sig-i-443055>

Nu skal I på klassen tale om I er enige i det artiklen siger om hvad man kan savne, ikke kun i danske ungdomsfilm, men også andre ungdomsfilm som I kender.

Diskuter på klassen om I føler jer set eller kan spejle jer i de ungdomsfilm og -serier I kender til. Hvad gør at I ikke kan spejle jer og hvad gør at I kan?

Herefter skal I tale om den film I så på BUSTER Filmfestival.

- Følger filmen de samme mønstre for ungdomsfilm- og serie som I definerede i sidste modul?
- Hvordan adskiller de sig?
- Hvordan minder det om det I er vant til?

Når I har snakket om dette går du sammen med din sidemakker og taler om hvad der følte anderledes ved den film/serie de så på BUSTER Filmfestival fra andre ungdomsfilm, som kan have noget at gøre med, at filmen er lavet af en person der er tættere i alder på filmens karakterer, end de film og serier vi er vant til. Tal om filmen var nemmere at spejle sig i, sådan som artiklen efterspørger?

Til sidst taler I sammen på klassen om jeres refleksioner og hvad fordelene er ved at være tæt i alder på dem man laver film om og til og hvad fordelene er ved at kunne fortælle en historie retrospektivt med voksne øjne.

